



Column Mgr. Ron van den Hout

De kerk: een mysterie (2)

Dat de Kerk een mysterie is, blijkt misschien nog wel het duidelijkste in een beeld dat voor de Kerk gebruikt wordt. Dit beeld wordt al in het eerste hoofdstuk van *Lumen Gentium* genoemd, en wordt voor het eerst door Sint-Paulus gebruikt in zijn brieven: de Kerk als lichaam van Christus (Romeinen 12;

1Korintiërs 12; Efeziërs 4 en 5; Kolossenzen 1). Dit is niet moeilijk te begrijpen, en ook eenvoudig voor te stellen.

Een lichaam heeft ledematen die je aan de buitenkant ziet, en ín het lichaam bevinden zich de organen die je niet ziet, maar die wel wezenlijk zijn. Elk lidmaat en elk orgaan heeft zijn eigen functie en draagt bij aan het functioneren van het gehele lichaam. Eigenlijk kan niets gemist worden om het geheel goed te laten werken. Je kunt wel enige gradatie aanbrengen. Het missen van een vinger of een teen is minder ingrijpend dan het missen van een hele arm, om over het hoofd of het hart nog maar te zwijgen. Als die ontbreken leeft het lichaam niet meer. Maar eigenlijk kunnen we niets missen.

De Kerk wordt ook een lichaam genoemd, omdat het uit vele ledematen (en organen) bestaat die ieder hun plek en hun taak hebben: de gelovigen. Er zijn gelovigen die heel zichtbaar zijn, maar er zijn er ook die onmisbaar op de achtergrond werken. Het gaat erom dat ieder zijn of haar plaats leert ontdekken en verantwoordelijkheid voor het geheel wil nemen. Het geheel kan functioneren als het samen werkt. Er is ook een centrale aansturing nodig die ieder lidmaat tot zijn of haar recht laat komen, van ieders talenten profiteert en ook weet bij te sturen.

Dat de vele afzonderlijke leden van de Kerk een lichaam vormen, is een mysterie, een geestelijke werkelijkheid, een werkelijkheid van de heilige Geest. Hij houdt het geheel samen en probeert het steeds meer samen te brengen, want afzonderlijke ledematen hebben soms de neiging een eigen weg te gaan of solistisch op te treden.

Het onzichtbare hoofd van de Kerk is Christus. Door zijn aansturing houdt Hij het geheel bij elkaar. Dat doet Hij door de heilige Geest. Wij zijn dus samen de Kerk van Christus. Deze staat onder leiding van paus en bisschoppen die het zichtbare hoofd zijn van het geheel (de paus) of van een deel van het volk Gods (de diocesane bisschoppen). Zij geven op concrete wijze sturing aan het hele lichaam.

De Kerk is niet alleen onzichtbaar en geestelijk, ze is ook lichamelijk en zichtbaar in de wereld aanwezig. Het onzichtbare en het zichtbare samen denken is typisch en wezenlijk voor de katholieke kerk.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen - Leeuwarden